

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สภาพการบริหารจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับ ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

ในการศึกษาการพัฒนาการจัดการศึกษาตามมาตรฐานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. บุคลากรมีความคิดเห็นของต่อการบริหารจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก ไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ด้านบริหารวิชาการ ด้านบริหารบุคคล ด้านบริหารงบประมาณและด้านบริหารงานทั่วไป

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จำแนกตามตำแหน่ง และขนาดสถานศึกษา พบว่า บุคลากรที่มีตำแหน่ง และมีขนาดสถานศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ข้อเสนอแนะและแนวทางในการบริหารจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 พบว่า

3.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาควรมีการจัดแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อเพิ่มศักยภาพการเรียนรู้ ส่งเสริมบุคลากรผู้มีความรู้ที่สามารถทำหน้าที่ในกรณีพิเศษการศึกษา และการแนะแนวความรู้ในด้านต่าง ๆ แก่ผู้เรียน ส่งเสริมความร่วมมือกับผู้ที่

เกี่ยวข้องเพื่อผลักดันให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและกระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพขั้นสูงสุด

3.2 ด้านการบริหารงบประมาณ สถานศึกษาควรแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนการใช้งบประมาณประจำปี เพื่อการใช้งบประมาณสำหรับโครงการต่าง ๆ อย่างเหมาะสม และในการดำเนินงานจะต้องให้สอดคล้องกับการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีที่มีประสิทธิภาพ

3.3 ด้านการบริหารงานบุคคล สถานศึกษาควรมีการจัดฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรให้มีความเข้าใจ และความตระหนักในบทบาทหน้าที่ของความเป็นครูตามวินัย ส่งเสริมการรักษาวินัยอย่างเคร่งครัด การยึดระเบียบที่สำคัญหากฝ่าฝืนต้องดำเนินการออกจากราชการ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวสถานศึกษามุ่งหวังให้บุคลากรซึ่งเป็นครูได้เป็นแบบอย่างที่ดีของสังคมสืบไป

3.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป สถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา โดยเชื่อมโยงระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศเข้าด้วยกันเพื่อความสะดวกในการดำเนินงานช่วยเหลือ แบ่งปัน และใช้เป็นข้อมูลอันสำคัญในด้านการพัฒนาผู้เรียนอย่างมีศักยภาพ

อภิปรายผล

ผู้วิจัยได้พบประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. บุคลากรมีความคิดเห็นของการบริหารจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษา และครูผู้สอนมีความตระหนักและเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนในการบริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้บัญญัติให้กระทรวงศึกษาธิการมีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งทางด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ไปยังเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา โดยตรงเพื่อให้เกิดความเท่าเทียมในการกระจายอำนาจการศึกษา สอดคล้องกับการศึกษาของวัลย์รัตน์ อนุศาสตร์ (2550 : 98) ได้ศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงาน ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี พบว่า ภาพรวม โดยเฉลี่ยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ

มาก สุภาพรธรรม แก้วเพ็ชร (2555 : 114) ได้ศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรต่อระบบการบริหารงานของผู้บริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ผลการศึกษาพบว่า ระบบการบริหารงานของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ตามความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัย อยู่ในระดับมาก รจนา เตชะศรี (2550 : 87-88) ได้ศึกษา ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายหนองหัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 กลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอนกลุ่มเครือข่ายหนองหัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 ปีการศึกษา 2550 พบว่า ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายหนองหัว โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ประสาท เทียงอยู่ (2548 : 83) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านมุดเหล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 1 พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน งานวิชาการ งานงบประมาณ งานบริหารทั่วไป ชุมชนมีส่วนร่วมในระดับมากที่สุด และงานบริหารบุคคลมีส่วนร่วมในระดับมาก กิ่งกาญจน์ ชมอินทร์ (2549 : 90) ได้ศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก กิตติศักดิ์ เทียงมน (2553 : 90) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหาร โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานูรุษิมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองและกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โดยรวมมีระดับการปฏิบัติมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และเขียน วงศ์ทองดี (2553 : 78) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา โรงเรียนวัดลาดศรัทธาราม (สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 128) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนวัดลาดศรัทธาราม (สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 128) พบว่า ในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

1.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ พบว่า การบริหารจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 อยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากทางสถานศึกษาแต่ละแห่งได้จัดให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันจัดทำและพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา และได้มีการประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนได้รับทราบผลการจัดการศึกษามาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ชุมชนจะได้สังเกตเห็นประโยชน์และความจำเป็นของ

การศึกษา สถานศึกษาจึงเชิญชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงานวิชาการต่าง ๆ โดยเข้าร่วมประชุมในระดับที่น่าพอใจ และสถานศึกษาได้ใช้โอกาสนี้นำเสนอและขอมติในการดำเนินกิจกรรมทางวิชาการต่างๆ ซึ่งผู้มีส่วนร่วมในชุมชนต่างๆ ก็อนุญาตและร่วมปลุกฝังให้นักเรียนมีนิสัยใฝ่เรียนรู้ใฝ่รู้ และเห็นความสำคัญของการศึกษาโดยให้ข้อเสนอแนะ ช่วยเหลือในการขัดเกลาพฤติกรรมนักเรียน ติดตามผลการเรียนของบุตรหลานเพื่อให้บุตรหลานใส่ใจในการศึกษามากยิ่งขึ้น ส่วนการมีส่วนร่วมในการจัดซื้อ จัดจ้าง ควบคุม บำรุงรักษา และจำหน่ายพัสดุ และการมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากชุมชนส่วนใหญ่มีการศึกษาน้อย จึงไม่มีความรู้เรื่องการบริหารเกี่ยวกับพัสดุ และสื่อการเรียนการสอนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา นอกจากนี้ชุมชนในแต่ละครอบครัวมีจำนวนบุตรหลานมาก เวลาส่วนใหญ่จึงสูญเสียไปกับการประกอบอาชีพทางการเกษตร ซึ่งต้องดูแลเอาใจใส่อย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนธรรมชาติของชุมชนที่ไม่ค่อยกล้าแสดงออกเป็นพื้นฐาน ชุมชนจึงใช้เวลาในการประกอบอาชีพมากกว่าที่จะมีส่วนร่วมในการสรรหาทรัพยากรและสื่อการเรียนรู้ของโรงเรียนซึ่งภาระเหล่านี้จะเป็นหน้าที่ของครูอาจารย์ที่มีความเข้าใจในการบริหารงานด้านนี้อยู่แล้ว ซึ่งชุมชนเห็นว่า โรงเรียนได้ดำเนินการจัดการศึกษามาดีแล้ว เพียงแต่ มีข้อเสนอแนะในบางโอกาสเท่านั้น ส่วนลักษณะของการมีส่วนร่วมชุมชนต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ปรากฏว่าชุมชนต้องการมีส่วนร่วมในการรับฟัง ร่วมคิด ร่วมประชุมนำปัญหา และความต้องการของชุมชนเข้าเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรร่วมจัดกลุ่มการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ ร่วมจัดทำแผนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ร่วมหาทุน และสนับสนุนนักเรียนให้เข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร ร่วมรับรู้ในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมทำกิจกรรมและร่วมรับผลที่เกิดขึ้นในการดำเนินการร่วมสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ ให้แก่กิจกรรม ร่วมติดตามตรวจสอบการจัดกิจกรรม รับรู้รับทราบ ร่วมคิดร่วมทำกิจกรรมร่วมกับ โรงเรียนและชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาของชุมชนแก่โรงเรียน ร่วมตรวจสอบติดตามประเมินผล การประชาสัมพันธ์ ชื่อเสียงแก่โรงเรียน นอกจากนี้ยังพบว่า ปัญหาของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในชุมชนคือ ผู้ปกครองไม่มีความรู้ ความเข้าใจ ไม่ทราบเรื่องต่าง ๆ ผู้ปกครองไม่มีความพร้อมหรือมีภาระมาก สถานที่ของโรงเรียนไม่เอื้ออำนวยต่อกิจกรรมกีฬา โรงเรียนมีความสัมพันธ์กับชุมชนน้อย และชุมชนไม่เห็นความสำคัญของโรงเรียน รวมทั้งขาดความร่วมมือระหว่างองค์กร ดังนั้น โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนมากขึ้น และแจ้งข้อมูลข่าวสารการดำเนินงานของ โรงเรียนอย่างสม่ำเสมอให้ผู้ปกครองในชุมชนได้รับ

ทราบ เพื่อประสานงานความร่วมมือกันในการพัฒนาสถานศึกษามากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ การศึกษาของ ประสาท เทียงอยู่ (2548 : 83) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้น พื้นฐาน โรงเรียนบ้านมุลเหล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน งานวิชาการ ชุมชนมีส่วนร่วม ในระดับมากที่สุด ส่วนประคิษฐ์ สีดาพล (2552 : 100) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของชุมชนใน การจัดการศึกษาของ โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาวีรรัมย์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการบริหารวิชาการ ชุมชนมีความต้องการให้มีการร่วมจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดเวลาเรียน การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดทำ หลักสูตรท้องถิ่น การร่วมจัดทำมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน ตลอดจนการจัดหาสื่อการ เรียนรู้

1.2 ด้านการบริหารงบประมาณ พบว่า การบริหารจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยรวมมีความคิด เห็นอยู่ในระดับมาก ได้แก่ สถานศึกษาจัดทำแผนการติดตาม ตรวจสอบการใช้งบประมาณ ให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปี ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาได้เปิดโอกาส ให้ชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่าง ๆ ร่วมเป็นคณะกรรมการเพื่อจะมีส่วนร่วมเข้าประชุมเพื่อ รับทราบการรายงานผลการใช้งบประมาณของ โรงเรียน การมีส่วนร่วมแต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อรับผิดชอบด้านงบประมาณ การช่วยเหลือระดมทุนในรูปแบบต่างๆ เช่น ฝ่าป่าการศึกษา เพื่อพัฒนาโรงเรียน และสมทบทุนในการซื้ออุปกรณ์การเรียน ซึ่งในการเข้าร่วมประชุมตาม วาระต่าง ๆ ทำให้ได้รับทราบการรายงานผลการใช้งบประมาณของโรงเรียนในทุกภาคเรียน และทุกปีการศึกษา นอกจากนี้ชุมชนยังช่วยเหลือในรูปกำลังเงิน ในกรณีที่มิฐานะที่จะช่วยเหลือ ได้ ในขณะที่เดียวกันก็ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา โดยร่วมรับผิดชอบค่าใช้จ่าย ในการซื้ออุปกรณ์การเรียน ในส่วนที่โรงเรียนไม่สามารถช่วยเหลือได้ทุกคน ซึ่งชุมชนมี แนวคิดสอดคล้องกับทางโรงเรียนว่า การพัฒนาโรงเรียนในทุกด้านนั้น เป็นที่มาของการพัฒนา คุณภาพการศึกษาของบุตรหลานของตนด้วย อันเป็นความต้องการสูงสุดของชุมชน โดยอาศัย บุคลากรครูใน โรงเรียน ชุมชนจึงพยายามที่จะรับทราบผลการใช้งบประมาณของ โรงเรียนอย่าง ใกล้ชิดสอดคล้องกับการศึกษาของอรพินท์ โพธิ์ (2548 : 90) ได้ศึกษาความต้องการการมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษาสถานศึกษาขนาดเล็กของชุมชนนอกเขตเทศบาลนครเชียงราย อำเภอ เมือง จังหวัดเชียงราย ด้านงบประมาณ พบว่า ชุมชนมีความต้องการในภาพรวมมีความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก และประคิษฐ์ สีดาพล (2552 : 100) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชน

ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้าน โศกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการบริหารงบประมาณ ชุมชนมีความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดตั้งงบประมาณ การควบคุม กำกับการบริหารงบประมาณ การติดตามการใช้จ่ายงบประมาณ การสนับสนุนทุนการศึกษา และการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียน

1.3 ด้านการบริหารงานบุคคล พบว่า การบริหารจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คือ สถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ โดยยึดระเบียบวินัยและการรักษาวินัยตามมาตรฐานวิชาชีพ เนื่องจากเป็นเรื่องที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะในภาวะปัจจุบันจะเห็นว่าการบริหารจัดการการศึกษานั้นจำเป็นต้องอาศัยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่าง ๆ เข้ามาร่วมในการดำเนินงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และการยอมรับจากชุมชนทุกภาคส่วน การส่งเสริมให้บุคลากรเข้าใจและตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนเองจะช่วยทำให้บุคลากรสามารถทำงานร่วมกับบุคคลต่าง ๆ ได้ เนื่องจากชุมชนต่างๆ ย่อมมีความคาดหวังว่า คณะผู้บริหารและครู ซึ่งเป็นบุคลากรในโรงเรียนเป็นผู้ที่จะให้การอบรมสั่งสอน หรือพัฒนาศักยภาพของบุตรหลานของตนให้เต็มตามศักยภาพ ซึ่งทางโรงเรียน ได้ตระหนักและรู้สึกภาคภูมิใจในความเชื่อมั่นของชุมชนมา โดยตลอด จึงมีการประชุมชี้แจง และสร้างแนวปฏิบัติให้กับบุคลากรในโรงเรียน ทั้งในงานสอนในโรงเรียน ตลอดจนการปฏิบัติสัมพันธ์กับชุมชนในวาระต่าง ๆ พร้อมกันนี้ทางโรงเรียนก็ได้เปิดโอกาสให้ชุมชนช่วยเหลือการปฏิบัติงานของครูในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นความช่วยเหลือประสานความสัมพันธ์ ติดต่อประสานงานกับครูประจำชั้น ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจครู การมีส่วนร่วมในการพัฒนาครู ส่งเสริมความก้าวหน้า พัฒนาวิทยฐานะ และการมีส่วนร่วมในงานหัวหน้าระดับชั้นและครูที่ปรึกษา การช่วยเหลือบุตรหลานในการเตรียมอุปกรณ์การเรียน การแก้ไขปัญหาด้านการเรียนต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับการศึกษาถึงกาญจน์ ชมอินทร์ (2549 : 78- 79) ได้ศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองศรีวังษา เขต 1 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ยกเว้นการกำกับติดตามผลการใช้งบประมาณ ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในระดับปานกลาง ประดิษฐ์ สีดาพล (2552 : 100) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้าน โศกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการบริหารงานบุคคล

ชุมชนต้องการโอกาสการเข้าร่วมชุมชน การเสนอแนะในการปฏิบัติงานของครู การจัดการครูเข้าสอนตามวิชาเอก การพัฒนาครูตลอดจนการร่วมมือสนับสนุนช่วยเหลือครูในการจัดทำข้อมูลนักเรียนและประสาท เทียงอยู่ (2548 : 83) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านมูลเหล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านงานบริหารบุคคลมีส่วนร่วมในระดับมาก

1.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป พบว่า โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ได้แก่ สถานศึกษาจัดระบบให้บริการสาธารณะแก่ชุมชน และหน่วยงานที่ร้องขอเพื่อการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนและโรงเรียนให้มีเสถียรภาพเกิดการเกื้อกูลช่วยเหลือในกิจกรรมที่จำเป็น ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาต่าง ๆ ในปัจจุบันจะเน้นส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานที่เกิดประโยชน์ทั้งสองฝ่าย โดยชุมชนจะมีส่วนร่วมในการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เช่น กิจกรรมกีฬา กิจกรรมทางเกี่ยวกับประเพณีท้องถิ่น งานประเพณีแห่เทียนพรรษา งานประเพณีแข่งขันเรือยาว และงานวันแม่ เป็นต้น โดยมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสนับสนุนประเพณีวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่นให้คงอยู่สืบไป นอกจากนี้ยังได้มีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์งานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโรงเรียน การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในลักษณะของการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อหอกระจายข่าวหมู่บ้าน การแจกแผ่นพับ และจัดทำวีดิทัศน์นำเสนอผลงานของนักเรียนในวาระต่าง ๆ นอกจากนี้โรงเรียนได้มีการสื่อสารระหว่างผู้ปกครองนักเรียนกับครูที่ปรึกษาเพื่อรับทราบเกี่ยวกับปัญหาของนักเรียนในด้านพฤติกรรมต่าง ๆ สอดคล้องกับการศึกษาของกิตติศักดิ์ เทียงมน (2553 : 90) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองและกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 การปฏิบัติมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คือ ด้านการบริหารงานทั่วไป และประยูทธ ปันทนา (2548 : 72) ได้ศึกษาความต้องการของชุมชนในการมีส่วนร่วมการจัดการศึกษาของโรงเรียนชุมชน บ้านแม่ฮี อำเภอลำปาง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผลการวิจัยพบว่า ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานทั่วไปอยู่ในระดับสูง

2. บุคลากรที่มีตำแหน่ง มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการดำเนินงานบริหารจัดการการศึกษาที่ประกอบด้วย ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนต่างมีบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบที่แตกต่างกัน มีความหลากหลาย ทำให้ในการดำเนินงานขาดการประสานงานร่วมกัน ทำให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับบางประเด็นยังไม่สอดคล้องกันทำให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการการศึกษาในสถานศึกษาแตกต่างกัน สอดคล้องกับการศึกษาของ วลัยรัตน์ อนุศาสตร์ (2550 : 98) ได้ศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงาน ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี พบว่าความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี ที่มีความแตกต่างกันในด้านสภาพตำแหน่ง มีระดับความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ชูชาติ บุญชู (2554 : 78 – 79) ได้ศึกษาสภาพการดำเนินงานของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี โชนใต้ จังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่า เมื่อจำแนกตามสถานภาพ ตำแหน่งที่แตกต่างกันมีการดำเนินงานบริหารจัดการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สุภาพรรณ แก้วเพชร (2555 : 114) ได้ศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรต่อระบบการบริหารงานของผู้บริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรต่อระบบการบริหารงานของผู้บริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร จำแนกตามปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล พบว่า บุคลากรที่มีตำแหน่ง แตกต่างกันมีความเห็นต่อระบบการบริหารงานของผู้บริหารมหาวิทยาลัยแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รจนา เตชะศรี (2550 : 87-88) ได้ศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายหนองหัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนจำแนกตามตำแหน่งงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และผดุง พยัมประ โคน (2550 : 81) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของชุมชนในหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดนไทย-กัมพูชา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และชุมชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุริรัมย์เขต 2 พบว่า โดยรวมผู้บริหารสถานศึกษากับครู ผู้บริหารสถานศึกษากับตัวแทนชุมชนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

บุคลากรที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการ การศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากในการดำเนิน บริหารจัดการศึกษาในปัจจุบันสถานศึกษาต่าง ๆ มีการแข่งขันในด้านคุณภาพของการศึกษา มากขึ้น สถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน ต่างก็มีการแข่งขันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาของตนให้มีคุณภาพเพียงพอต่อการประเมินคุณภาพจากองค์กรทุก 5 ปี เมื่อ พิจารณาตามสภาพความเป็นจริงสถานศึกษาที่มีความพร้อมด้านบุคลากร งบประมาณ ทรัพยากร และระบบการบริหารที่มีคุณภาพ การบริหารการศึกษา การพัฒนาการเรียนรู้ให้ ผู้เรียนมีคุณภาพตามเกณฑ์ด้านการศึกษาชาติ สถานศึกษาที่มีความพร้อมดังกล่าวย่อมจะมี สักยภาพเพียงพอสำหรับการดำเนินการบริหารจัดการศึกษามากกว่า สถานศึกษาขนาดเล็กกว่า ที่มีศักยภาพน้อยกว่า ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาของ วลัยรัตน์ อนุสาสตร์ (2550 : 98) ได้ศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา เอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง พบว่า ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการ บริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง ที่มีความ แตกต่างกันในด้านขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมมีระดับความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ชูชาติ บุญชู (2554 : 78 – 79) ได้ศึกษาสภาพการบริหารงาน ของโรงเรียนสังกัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี โชนใต้ จังหวัดอุบลราชธานี ผล การศึกษาพบว่า เมื่อจำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า มีการดำเนินงานบริหารจัดการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และจรณา เตชะศรี (2550 : 87-88) ได้ศึกษา ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายหนองหว้า สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงาน ของผู้บริหาร โรงเรียนจำแนกตาม ขนาดสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการบริหารงานวิชาการ เกี่ยวกับการจัดแหล่งเรียน การนิเทศการศึกษาแนะแนวการศึกษา โดยเชื่อมโยงกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและ กระบวนการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้าย ซึ่งสถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการจัด

แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่ตนเองสนใจอย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้นเป็นการเชื่อมโยงการแก้ไขปัญหาด้านระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการบริหารงบประมาณ เกี่ยวกับจัดให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมจัดทำแผนกลยุทธ์แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้าย ซึ่งสถานศึกษาควรส่งเสริมความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้องในการเข้ามาร่วมกันกำหนดแผนงานต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการจัดงบประมาณสำหรับการบริหารให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา

1.3 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการบริหารงานบุคคล เกี่ยวกับการดำเนินงานด้านวินัย การรักษาวินัย และการออกจากราชการ อย่างเคร่งครัดมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้าย ซึ่งสถานศึกษาควรส่งเสริมอบรมเพื่อให้ความรู้ และสร้างทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรเพื่อรักษาวินัยและการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการบริหารงานทั่วไป การจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา และระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศเชื่อมโยงกับสถานศึกษาอื่น ๆ และเขตพื้นที่การศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้าย ดังนั้นสถานศึกษาควรประสานความร่วมมือกับกลุ่มสถานศึกษาในพื้นที่เดียวกันเพื่อจัดทำระบบเครือข่ายสารสนเทศร่วมกันเพื่อเป็นการลดค่าใช้จ่ายและสามารถใช้ข้อมูลต่าง ๆ ในการดำเนินงานบริหารจัดการการจัดการศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุดในอนาคต

1.5 ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประธานคณะกรรมการสถานศึกษา เกี่ยวกับการบริหารจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก แต่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของผู้บริหารและครูผู้สอน ดังนั้นสถานศึกษาสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากยิ่งขึ้นเพื่อจะได้ร่วมแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27

2.2 ควรศึกษาสภาพปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหาร โรงเรียนในทัศนะของครูผู้สอน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอื่น ๆ

2.3 ควรศึกษาถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
กับคุณภาพของการจัดการศึกษา เพื่อที่จะได้ข้อมูลการค้นคว้าที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา
คุณภาพการจัดการศึกษาให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY